

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 17 0 P 096393 23 Rev
Sarajevo, 19.12.2023. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija: Marijane Omerčaušević, kao predsjednice vijeća, Slavice Čindrak i Fatime Mrdović, kao članica vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Z.B. sina I. iz ..., sa privremenim boravkom u ..., koga zastupa punomoćnik Mirsad Mešić, advokat iz Bihaća, protiv tužene I.P. rođ. K. iz ..., koju zastupa punomoćnik Alen Mešić, advokat iz Bihaća, radi utvrđenja bračne stečevine, vrijednost spora 31.000,00 KM, odlučujući o reviziji tužitelja izjavljenoj protiv presude Kantonalnog suda u Bihaću broj: 17 0 P 096393 23 Gž od 09.02.2023. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 19.12.2023. godine, donio je slijedeću:

P R E S U D U

Revizija se odbija.

Zahtjevi, revidenta za naknadu troškova sastava revizije i tužene za naknadu troškova sastava odgovora na reviziju, se odbijaju.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Bihaću broj: 17 0 P 096393 18 P od 28.10.2022. godine odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtjev tužitelja kojim je traženo utvrđenje da su tužitelj Z.B. i tužena I.P. rođ. K. za vrijeme trajanja braka stekli kao bračnu stečevinu stan u ..., ukupne površine 47 m² + 2,75 m² pomoćne prostorije, upisan u Knjigu položenih ugovora kod Zemljišno knjižnog ureda Općinskog suda Bihać, upisan u z.k. ul. broj 16004 na broju parcele 4553/3EZ1U1J8 k.o. ..., te putničko motorno vozilo Mercedes A 160 registarskih oznaka

Tužba u dijelu kojim tužitelj traži da se utvrdi da su tužitelj i tužena za vrijeme trajanja braka stekli kao bračnu stečevinu pokretne stvari i to krevet i madrac za spavaću sobu, TV aparat marke LG-Led TV LF65, kamin peć na pelet marke Alfa, usisivač za čišćenje peleta, biciklo sa kacigom i dva mobilna telefona S6 i S7 Edge, je povučena.

Istom presudom obavezan je tužitelj da tuženoj nadoknadi troškove postupka u iznosu od 3.348,00 KM u roku od 30 dana od dana prijema ove presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja, a zahtjev tužitelja za naknadu troškova postupka u iznosu od 7.862,50 KM je odbijen kao neosnovan.

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Bihaću broj: 17 0 P 096393 23 Gž od 09.02.2023. godine žalba tužitelja je odbijena kao neosnovana i prvostepena presuda

potvrđena. Odbijeni su kao neosnovani zahtjevi stranaka za naknadu troškova žalbenog postupka i to tužitelja za sastav žalbe po punomoćniku, a tužene za sastav odgovora na žalbu po punomoćniku u iznosima od po 1.333,80 KM.

Blagovremeno izjavljenom revizijom tužitelj pobija drugostepenu presudu iz razloga pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se revizija usvoji, tužbenom zahtjevu tužitelja udovolji, uz naknadu troškova postupka, uključujući troškove sastava revizije u iznosu od 1.413,36 KM ili da se predmet vrati na ponovno odlučivanje.

Tužena je podnijela odgovor na reviziju s prijedlogom da se revizija odbije kao neosnovana uz naknadu troškova sastava odgovora na reviziju u iznosu od 1.266,00 KM.

Ispitujući pobijanu presudu u granicama razloga iz revizije i po službenoj dužnosti, u smislu odredbe člana 241. Zakona o parničnom postupku (u daljem tekstu ZPP-a) ¹revizijski sud je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Revizija nije osnovana.

Osnovni prigovori revizije odnosi se na pogrešnu primjenu materijalnog prava, pa je revizijski sud prilikom odlučivanja o tim razlozima imao u vidu činjenice utvrđene u toku postupka:

- Dana 03.08.2015.godine zaključen je brak između tužiteljice i tuženog, a presudom Općinskog suda u Bihaću br. 17 0 P 093159 18 P od 31.08.2018.godine razveden je sporazumno brak između stranaka.
- Tužitelj je od početka trajanja braka bio na radu kao taksista u Irskoj, a tužena je 01.01.2017.godine zasnovala radni odnos na neodređeno u BH Telecom Bihać;
- Dana 27.03.2017.godine notarka Edina Kečalović je sačinila ugovor o prodaji stana kojim je prodavac B.S. prodao B.I. kao kupcu stan površine 47m2 upisan (bliže oznake u ugovoru), za kupoprodajnu cijenu od 85.000,00 KM, na kojem stanu je ugovorom o zasnivanju hipoteke od 3.4.2017 godine od strane istog notara zasnovana hipoteka kao sredstvo obezbjeđenja dugoročnog kredita dužnika po kreditu I.B. zaključenog sa povjeriocem „Sparkasse bank“ na iznos od 61.000,00 KM sa rokom otplate od 108 mjeseci;
- 31.3.2017. godine u istoj banci tužena je zaključila drugi dugoročni nenamjenski kredit u iznosu od 25.000,00 KM sa rokom otplate od 108 mjeseci;
- 27.6.2017 godine tužena je u istoj banci zaključila treći ugovor o dugoročnom nenamjenskom kreditu u iznosu od 7.000,00 KM sa rokom otplate od 72 mjeseca;
- Vještak građevinske struke je izvršio procjenu tržišne vrijednosti stana na iznos od 76.500,49 KM;
- U zk.ul br. 16004 KO ... na kč. 4553/3EZ1U1J8,dvosoban stan... pov. 47m2 upisna je tužena kao vlasnik sa 1/1 dijela, uz zabilježbu hipoteke...

¹ Službene novine F BiH, br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15;

- Za putničko vozilo marke Mercedes A160, registarskih oznaka ... koji je kupljen za ugovorenu cijenu od 4.750,00 KM utvrđeno je da je isti upisan na tuženoj.

Tužitelj svojom tužbom traži da se utvrdi da su stan i putničko vozilo (u toku postupka povukao tužbu u odnosu na pokretne stvari) bračna stečevina parničnih stranaka jer su kupljene u vrijeme dok je trajao brak, a upisane na tužiteljicu kao njeno vlasništvo, jer je on na radu u Irskoj i nema zaposlenje i stalni boravak u BiH. Tužitelj je u toku postupka tvrdio da je on učestvovao u svim radnjama kupovine i stana i auta, da je davao tuženoj novac na ruke, a da je ona uplaćivala rate kredita na račune banke, da on nije bio kreditno sposoban da u podigne kredit, ali da je plaćao i renoviranje stana i pokrene stvari prodavcu koji je ostavio svoje stvari u stanu. Kao dokaz da je bračna zajednica trajala u vrijeme kupovine stana naveo je sadržaj ugovora u kojem je sama tužena izjavila da je udata, odnosno da nije izjavila da je to njena posebna imovina.

Tužena je to osporavala navodeći da je njihova bračna zajednica u početku bila skladna, da su živjeli u iznajmljenom stanu, da je tužitelj povremeno dolazio u ..., a da je od ljeta 2016 godine ta zajednica života prekinuta, a kako je u međuvremenu zasnovala radni odnos na neodređeno čime je stekla kreditnu sposobnost, odlučila je da kupi sebi stan podizanjem tri kredita koja su zaključena više godina, sve bez ikakvog učešća tužitelja u tome.

Sudovi kada odbijaju tužbeni zahtjev tužitelja prihvataju utvrđenom činjenicu da je faktička bračna zajednica bila prekinuta već u toku 2016. godine, zbog čega nalaze da kupljeni stan nije bio stečen zajedničkim radom za vrijeme bračne zajednice, a za putničko vozilo da nije ni dokazano kada je to vozilo kupljeno i da li je kupljeno u vrijeme trajanja bračne zajednice.

Brak je zakonom uređena zajednica života muškarca i žene (čl. 6. Porodičnog zakona FBiH²- dalje PZ FBiH), a prestaje razvodom kada presuda o razvodu braka postane pravosnažna (čl. 32 st.(3) PZ FBiH).

Članom 251. stav (1) PZ FBiH propisano je da bračnu imovinu čini imovinu koju su bračni partneri stekli radom za vrijeme trajanja bračne zajednice.

Članom 252 st.(1) PZ FBiH je propisano da su bračni partneri u jednakim dijelovima suvlasnici u bračnoj stečevini ako nisu drugačije ugovorili.

U konkretnom slučaju sporno pravno pitanje odnosi se na to da li se pojam bračne zajednice izjednačava sa brakom, tj. da li za svu imovinu stečenu dok brak traje važi zakonska presumpcija da je to bračna stečevina, osim ako je ugovoreno drugačije.

Revident u svojoj reviziji osporava stav nižestepenih sudova da je sporna imovina stečena nakon prestanka bračne zajednice, pozivajući se upravo na prezumpciju da je sva imovina stečena za vrijeme trajanja braka, bračna stečevina.

Međutim, osim što iz odrebe člana 251 st.1. PZ FBiH jasno proizilazi da se pod bračnom imovinom podrazumjeva imovina stečena u toku trajanja bračne zajednice (a ne braka), proizilazi da je potrebno razlikovati ta dva pravna pojma. Samo trajanje braka nije od

² Službene novine FBiH broj 35/15

utjecaja za sticanje imovine (koja bi se mogla smatrati bračnom stečevinom) već je za bračnu stečevinu odlučno postojanje bračne zajednice.

Ostali navodi revizije, kojim se osporava utvrđena činjenica da je bračna zajednica prekinuta prije kupovine spornih stvari, su činjenični navodi koje ovaj sud ne može razmatrati po čl. 240 st.(2) ZPP.

U tom smislu i navodi revidenta da je tužena prilikom sačinjavanja ugovora o kupoprodaji pred notarom izjavila da je udata, sama po sebi ne predstavlja okolnost koja dokazuje suprotno, jer je tužena zaista formalno u tom periodu bila u braku sa tužiteljem.

Zbog svega navedenog revizijski sud ocjenjuje da revizija tužitelja nije osnovana, jer je drugostepeni sud, nasuprot razloga iz revizije, na utvrđeno činjenično stanje pravilno primijenio materijalno pravo kada je žalbu tužitelja odbio kao neosnovanu i potvrdio prvostepenu presudu, zbog čega je ovaj sud primjenom člana 248. ZPP reviziju odbio kao neosnovanu.

Odluka o troškovima je donesena temeljem člana 397. stav (1) ZPP pa kako je revizija tužitelja odbijena, tako je i njegov zahtjev za naknadu troškova sastava revizije odbijen kao neosnovan, a zahtjev tužene za naknadu troškova sastava odgovora na reviziju je odbijen kao nepotreban trošak po članu 387.st.(1) ZPP.

Predsjednica vijeća
Marijana Omerčaušević, s.r.